

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับขวัญของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ ในการปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาขวัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ แยกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในตำแหน่ง
2. เพื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ แยกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในตำแหน่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอทั่วประเทศ จำนวน 12 เขตการศึกษา ใช้กลุ่มตัวอย่างเขตการศึกษาละ 3 จังหวัด โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นตัวแทนประชากร ประกอบด้วยศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ ดังนี้

ศึกษาธิการจังหวัดและผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด 36 จังหวัด

ศึกษาธิการอำเภอและผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ 327 อำเภอ

ผังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายชื่อจังหวัดที่ใช้ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	รายชื่อจังหวัด	จำนวนตัวอย่าง			
		ศึกษานิเทศก์ จังหวัด	ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัด	ศึกษานิเทศก์ อำเภอ	ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ อำเภอ
1	1. นครปฐม	1	2	6	6
	2. สมุทรปราการ	1	1	4	4
	3. สมุทรสาคร	1	1	3	3
2	1. ยะลา	1	2	4	4
	2. นราธิวาส	1	2	12	12
	3. สตูล	1	1	6	6
3	1. สงขลา	1	2	15	15
	2. พัทลุง	1	2	8	8
	3. ชุมพร	1	1	8	8
4	1. ภูเก็ต	1	1	3	3
	2. กระบี่	1	1	7	7
	3. พังงา	1	2	8	8
5	1. ราชบุรี	1	2	9	9
	2. กาญจนบุรี	1	2	8	8
	3. สมุทรสงคราม	1	1	3	3
6	1. ลพบุรี	1	2	8	8
	2. อ่างทอง	1	1	7	7
	3. ชัยนาท	1	1	6	6
7	1. กำแพงเพชร	1	2	7	7
	2. อุตรดิตถ์	1	2	9	9
	3. เพชรบูรณ์	1	2	11	11

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เขตการศึกษา	รายชื่อจังหวัด	จำนวนตัวอย่าง			
		ศึกษานิเทศก์ จังหวัด	ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัด	ศึกษานิเทศก์ อำเภอ	ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์ อำเภอ
8	1. แพร่	1	2	7	7
	2. ลำพูน	1	1	6	6
	3. แม่ฮ่องสอน	1	2	7	7
9	1. หนองคาย	1	2	12	12
	2. สกลนคร	1	2	15	15
	3. ขอนแก่น	1	2	19	19
10	1. กาฬสินธุ์	1	2	8	8
	2. ยโสธร	1	2	8	8
	3. มุกดาหาร	1	1	7	7
11	1. นครราชสีมา	1	2	22	22
	2. ชัยภูมิ	1	2	14	14
	3. บุรีรัมย์	1	2	15	15
12	1. ฉะเชิงเทรา	1	2	9	9
	2. ปราจีนบุรี	1	2	13	13
	3. ระยอง	1	1	6	6

จากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาศึกษา จำนวน 12 เขตการศึกษา เขตการศึกษาละ 3 จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 36 จังหวัด ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 750 คน แบ่งเป็นศึกษานิเทศก์จังหวัด 36 คน ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด 60 คน ศึกษานิเทศก์อำเภอ 327 คน และ ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ 327 คนนั้น ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 567 คน

คิดเป็นร้อยละ 75.60 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด มีข้อมูลสมบูรณ์ จำนวน 567 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือวัดกำลังขวัญของ ด้รพล ชันชโยย อาจารย์จากสำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มาเป็นเครื่องมือวัดขวัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ จำนวน 20 ปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยสภาพการปฏิบัติงาน (working conditions) ประกอบด้วย
ข้อถาม 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 2 และ 3
2. ความเพียงพอของรายได้จากการปฏิบัติงาน (pay) ประกอบด้วยข้อถาม
1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 4
3. ความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงาน (cooperation of employees) ประกอบ
ด้วยข้อถาม 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 5, 6 และ 7
4. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา (supervisory
subordinate relations) ประกอบด้วยข้อถาม 4 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 8, 9, 10
และ 11
5. การมีการติดต่อสื่อสารอย่างเพียงพอ (edequacy of communication)
ประกอบด้วยข้อถาม 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 12 และ 13
6. สถานภาพและการยอมรับนับถือ (status and recognition) ประกอบ
ด้วยข้อถาม 5 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 14, 15, 16, 18 และ 20
7. ความมั่นคงปลอดภัย (security) ประกอบด้วยข้อถาม 2 ข้อ ได้แก่
ข้อที่ 21 และ 22
8. การระบุตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน (identification with
organizations) ประกอบด้วยข้อถาม 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 23, 24 และ 25

9. โอกาสก้าวหน้า (chance of growth and advancement) ประกอบด้วยข้อถาม 4 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 26, 27, 28 และ 29
10. ความสามารถของผู้ร่วมงาน (competence of colleagues) ประกอบด้วยข้อถาม 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 30 และ 31
11. ความสำเร็จของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (suceess of group work) ประกอบด้วยข้อถาม 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 32 และ 33
12. ความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (sattisfaction of group work) ประกอบด้วยข้อถาม 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 34 และ 35
13. ความเป็นมิตรและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (friendliness of employees) ประกอบด้วยข้อถาม 4 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 36, 37, 38 และ 39
14. การอุทิศตนเพื่องานของบุคคลในหน่วยงาน (devotion of job) ประกอบด้วยข้อถาม 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 39, 40 และ 41
15. สภาพความพึงพอใจในหน่วยงาน (organization satisfaction) ประกอบด้วยข้อถาม 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 17, 42 และ 43
16. ความสอดคล้องระหว่างงานกับความถนัด (relation between job and skill) ประกอบด้วยข้อถาม 1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 44
17. สภาพความพอใจในงาน (job satisfaction) ประกอบด้วยข้อถาม 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 45, 46 และ 47
18. ความเหมาะสมของปริมาณงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ (appropriateness of quantity of work) ประกอบด้วยข้อถาม 1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 48
- 19 ความยุติธรรมในหน่วยงาน ประกอบด้วยข้อถาม 1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 49
20. สวัสดิการของหน่วยงาน ประกอบด้วยข้อถาม 1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 50

แบบสอบถามเป็นแบบกำหนดค่าตอบตามแบบมาตราส่วนประเมินค่าของ ลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

1. ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิ- การศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในตำแหน่ง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพขวัญของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ อำเภอ ในการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง แบ่งค่าตอบแทนเป็น 5 ระดับ มีค่าคะแนนตามระดับการรับรู้ของผู้ตอบคำถามดังนี้

ระดับคะแนน	1	จริงหรือถูกต้องน้อยที่สุด
ระดับคะแนน	2	จริงหรือถูกต้องน้อย
ระดับคะแนน	3	ตัดสินใจไม่ได้
ระดับคะแนน	4	จริงหรือถูกต้องมาก
ระดับคะแนน	5	จริงหรือถูกต้องมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

จากประชากรซึ่งประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์จังหวัดและผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด จำนวน 72 จังหวัดนั้น ได้นำรายชื่อจังหวัดทั้งหมดมาแยกเป็นเขตการศึกษา จำนวน 12 เขตการศึกษา หลังจากนั้นนำรายชื่อจังหวัดในเขตการศึกษาแต่ละเขตไปดำเนินการสุ่มตัวอย่าง เขตการศึกษาละ 3 จังหวัด โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เมื่อได้รายชื่อจังหวัดแล้ว ใช้ศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ ของจังหวัดที่สุ่มได้นั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง

การตีความหมายของคะแนน

การประเมินระดับขวัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ ในการปฏิบัติงานนั้น ใช้วิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละปัจจัย ซึ่งค่าคะแนนระหว่าง 1-5 คะแนน แบ่งเป็น 5 ช่อง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	หมายความว่า จริงหรือถูกต้องน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	หมายความว่า จริงหรือถูกต้องน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	หมายความว่า ตัดสินใจไม่ได้
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	หมายความว่า จริงหรือถูกต้องมาก
คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	หมายความว่า จริงหรือถูกต้องมากที่สุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 750 ชุด ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนให้กับผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 567 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.๕๐ ของกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 28 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.78 ของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 60 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 247 ชุด คิดเป็นร้อยละ 74.92 ของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 232 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.95 ของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS - X ประมวลผลโดยใช้เครื่อง Computer กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้สถิติในการดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลสภาพขวัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2. เปรียบเทียบขวัญจำแนกตามเพศ ใช้ค่าที (t -test)
3. เปรียบเทียบขวัญจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ในตำแหน่ง ใช้ค่าเอฟ (F -test)
4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม เป็นรายปัจจัย ใช้ค่าที (t -test)
5. การทดสอบรายคู่ ใช้วิธีการของ Student-Newman-Keuls

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย